Polisi rhyddid gwybodaeth

Tachwedd 2023

professional standards authority

Cynnwys

1. Diben 1

2. Cyflwyniad 1

3. Canllaw ar gyfer y cyhoedd 1

4. Rheolaeth Dogfen 6

1. Diben

1.1 Mae'r ddogfen hon yn cyflwyno polisi'r Awdurdod Safonau Proffesiynol ("yr Awdurdod") ar ddelio gyda cheisiadau am wybodaeth fan y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 (FOIA)

2. Cyflwyniad

Beth yw'r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth?

2.1 Bwriad y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth yw hyrwyddo diwylliant o onestrwydd ac atebolrwydd ymysg awdurdodau cyhoeddus trwy roi hawl mynediad cyffredinol i unigolion at wybodaeth gofnodedig. At ddibenion y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth, mae'r Awdurdod Safonau Proffesiynol yn Awdurdod cyhoeddus.

2.2 Mae'r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth yn gosod dyletswydd ar yr Awdurdod i ddarparu gwybodaeth y gofynnir amdani i'r ymgeisydd, oni bai bod un o'r eithriadau a nodir yn y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth yn berthnasol.

Beth yw polisi cyffredinol yr Awdurdod ar geisiadau am wybodaeth?

2.3 Mae'r Awdurdod yn croesawu'r hawliau mynediad at wybodaeth, a nodir yn y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth[1]. Rydym wedi ymrwymo i weithredu'n agored ac i ymdrin â cheisiadau am wybodaeth am ein gweithgareddau. Mae gennym gynllun cyhoeddi, lle gellir cael rhywfaint o wybodaeth am ein gweithgareddau. Os na ellir dod o hyd i'r wybodaeth ofynnol yn ein cynllun cyhoeddi, mae'r canllawiau isod yn manylu ar sut y gellir gwneud cais am wybodaeth i'r Awdurdod.

3. Canllaw ar gyfer y cyhoedd

Sut ellir gwneud cais?

3.1 Er mwyn i'ch cais am wybodaeth fod yn ddilys rhaid iddo:

- Fod yn ysgrifenedig (mae ceisiadau drwy e-bost yn dderbyniol)
- Ddatgan eich enw
- Ddatgan cyfeiriad ar gyfer cyfathrebu (gall fod yn gyfeiriad e-bost)
- Ddisgrifio'r wybodaeth mewn digon o fanylder i'n galluogi i nodi pa wybodaeth a geisir.

3.2 Wrth wneud eich cais dylech nodi sut y byddai'n well gennych dderbyn y wybodaeth y gofynnwyd amdani. Bydd yr Awdurdod, cyn belled ag y bo'n rhesymol ymarferol, yn darparu'r wybodaeth i chi yn y fformat y gofynnwyd amdano. Os nad yw'r Awdurdod yn gallu darparu'r wybodaeth i chi yn y

[1] Sylwch, er ein bod yn sefydliad ledled y Deyrnas Unedig, oherwydd ein bod wedi ein lleoli yn Lloegr, rydym yn cadw at ofynion y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth yn unig ac nid ydym yn rhwym i Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth (yr Alban) 2002.

fformat y gofynnwyd amdano, byddwn yn cyfathrebu'r wybodaeth mewn unrhyw fodd yr ydym yn ei ystyried yn rhesymol o dan amgylchiadau penodol y cais.

Beth mae'r Awdurdod yn ei wneud pan fyddwn yn derbyn cais?

3.3 Ceisiadau am wybodaeth gyffredinol am ymddygiad yr Awdurdod (fel cais am weithdrefn): Os yw'r cais am wybodaeth y byddem yn darparu fel arfer, yna byddwn yn delio ag ef yn anffurfiol ac nid oes rhaid i'r cais fod yn ysgrifenedig. Byddwn yn ymateb yn brydlon ac, fan bellaf, o fewn 20 niwrnod gwaith.

3.4 Trosglwyddir pob cais am wybodaeth i'r Pennaeth Llywodraethu a fydd yn cydnabod derbyn y cais, yn eich hysbysu o'r dyddiad y daw'r terfyn amser o 20 diwrnod i ben ac yn ystyried y cais yn fanylach.

Sut fyddwn yn rheoli'r cais?

3.5 Bydd y Pennaeth Llywodraethu yn gweithio gyda'r arweinydd dynodedig yn y tîm sy'n dal y wybodaeth i:

- Sefydlu a ydym yn cadw'r wybodaeth
- Os cedwir y wybodaeth, casglu'r wybodaeth ynghyd
- Cydgysylltu ag unrhyw drydydd parti a'i darparodd i'r Awdurdod neu a fyddai'n cael ei effeithio gan ryddhau'r wybodaeth
- Ystyried a yw unrhyw rai o'r eithriadau yn y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth yn berthnasol; a
- Cysylltu â'n hymgynghorwr cyfreithiol ble fo angen.

3.6 Unwaith y bydd penderfyniad wedi'i wneud ar ba wybodaeth, os o gwbl, y gellir ei datgelu, bydd y Pennaeth Llywodraethu yn ysgrifennu atoch.

3.7 Cyn belled â'i bod yn ymarferol resymol, byddwn yn datgelu'r wybodaeth i chi yn eich dewis chi o fformat. Rhaid i chi ddynodi hyn, nid yw'n ddigon i ofyn am wybodaeth 'ar bob ffurf y'i cedwir'. Os na allwn ddarparu'r wybodaeth ar y fformat a geisiwyd, byddwn yn esbonio pam. Os nad ydych wedi datgan dewis o fformat, yna fe allem gyfathrebu'r wybodaeth trwy unrhyw ddull sy'n rhesymol dan yr amgylchiadau.

Beth fyddwn yn wneud os nad yw'r wybodaeth gennym?

3.8 Os byddwch yn gofyn am wybodaeth nad ydym yn ei chadw, byddwn yn

- Cysylltu â chi a dweud nad ydym yn cadw'r wybodaeth y gofynnwyd amdani. Os yw'r wybodaeth y gofynnir amdani yn cael ei chadw gan Awdurdod cyhoeddus arall byddwn yn rhoi ei fanylion cyswllt i chi fel y gallwch anfon y cais ymlaen atynt.

Pa gymorth a chyngor fyddwn ni'n darparu?

3.9 Mae Adran 16 o'r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth yn gosod dyletswydd ar yr Awdurdod i ddarparu cyngor a chymorth i unigolion sy'n gofyn am wybodaeth cyn belled ag y byddai'n rhesymol disgwyl i ni wneud hynny. Bydd cyngor a chymorth bob amser yn ffaith a chyd-destun ond gall gynnwys y canlynol:

- Esbonio'r mathau o wybodaeth sydd ar gael
- Y fformat y mae gwybodaeth ar gael ynddo

- Gwybodaeth yn ymwneud â'n polisi codi tâl.

3.10 Os byddwn yn ei chael yn anodd dod o hyd i'r wybodaeth yr ydych wedi gofyn amdani, byddwn yn cysylltu â chi i:

  - Egluro'r cais
  - Darparu esboniad o'n system ffeilio; neu

- Ar ôl cymryd camau rhesymol i'ch cynorthwyo i wneud eich cais, os na allwn nodi na dod o hyd i'r wybodaeth, byddwn yn datgelu gwybodaeth yr ydym yn ystyried sydd wedi'i chwmpasu gan eich cais ynghyd ag esboniad ynghylch pam yr ydym wedi datgelu'r hyn a ddatgelwyd. Byddwn hefyd yn darparu manylion ein gweithdrefn gwyno.

3.11 Ble gwrthodwyd cais, er enghraifft oherwydd cost ormodol, byddai cymorth priodol yn golygu esbonio sut gellid ailffocysu'r cais fel y gallwn ei fodloni.

3.12 Os ydych wedi gwneud cais sy'n rhychwantu'r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth a Deddf Diogelu Data 2018 ("DPA"), byddwn yn eich hysbysu o hyn ac yn delio â'r ceisiadau ar wahân ac yn unol â'r terfynau amser statudol.

3.13 Os na allwn ymateb i'ch cais o fewn y terfynau amser statudol byddwn yn ysgrifennu atoch yn egluro'r oedi ac yn rhoi amserlen newydd i chi ar gyfer ymdrin â'ch cais. Os na fyddwn yn dal yn gallu cydymffurfio â'r cais o fewn yr amserlen newydd byddwn yn ysgrifennu atoch eto gyda diweddariad ar ein cynnydd wrth ymdrin â'ch cais, ac yn rhoi amserlen newydd i chi.

Beth yw'r amserlen ar gyfer ymateb i geisiadau a gwybodaeth?

3.14 Byddwn yn delio â cheisiadau am wybodaeth yn brydlon ac o fewn 20 diwrnod gwaith ym mhob achos.

3.15 Os gwnaethoch gais ond nad yw wedi bodloni gofynion y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth, ni fydd y cyfyngiad 20 niwrnod yn cychwyn nes ein bod wedi derbyn digon o wybodaeth i ddelio â'r cais.

3.16 Weithiau nid yw'n bosibl i ni ddarparu'r wybodaeth o fewn 20 niwrnod, er enghraifft:

- Os bydd angen i ni ystyried lles y cyhoedd wrth ddatgelu'r wybodaeth; neu;
- Os penderfynwn godi ffi am brosesu'r wybodaeth, fe roddir tri mis i chi o ddyddiad ein hysbysiad i'w dalu. Mae'r amserlen 20 niwrnod yn dod i ben y diwrnod ar ôl i ni anfon yr hysbysiad ac fe fydd yn ailgychwyn y diwrnod wedi i ni dderbyn y ffi.

A fyddwn yn codi tâl am ddarparu'r wybodaeth?

3.17 Mae Rheoliadau'r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth a Diogelu Data (Terfyn a Ffioedd Priodol) yn datgan nad oes raid i awdurdodau cyhoeddus gydymffurfio â chais ble bydd y gost o ddarparu gwybodaeth yn fwy na £450 neu 18 awr.

3.18 Wrth ystyried a fydd ymateb i'r cais yn fwy na £450 byddwn yn ystyried: yr amser a gymerir i benderfynu a ydym yn cadw'r wybodaeth, lleoli, adalw a thynnu'r wybodaeth.

3.19 Os amcangyfrifir fod y cais yn debygol o gostio mwy na £450, fe allwn:

- Wrthod delio â'ch cais gan gynnig cyngor a chymorth ar sut i ailffocysu'r cais er mwyn sicrhau ei fod o fewn terfyn derbyniol; neu

- Ddelio â’ch cais a chodi ffi. Fe’ch cynghorir o’r ffi cyn i ni brosesu’r cais.

3.20 Bydd y ffi yn seiliedig ar:

- Unrhyw ddewis a fynegwyd gennych chi wrth wneud y cais o ran dull cyfathrebu
- Atgynhyrchu unrhyw ddogfen sy’n cynnwys yr wybodaeth; a
- Cost postio ac unrhyw ddull arall o drosglwyddo’r wybodaeth.

3.21 Dim ond os yw’r costau’n fwy na £25 y codir ffi.

A oes unrhyw sail ddibynadwy ar gyfer peidio cydymffurfio â’ch cais Deddf Rhyddid Gwybodaeth?

Ceisiadau blinderus neu fynych

3.22 Dywed y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth nad oes rhaid i ni ymateb i cais am wybodaeth os yw’r cais yn flinderus. Wrth benderfynu a yw cais yn flinderus byddwn yn ystyried canllawiau a gyhoeddwyd gan y Comisiynydd Gwybodaeth a chyfraith achosion berthnasol. Yn benodol, byddwn yn ystyried:

- Bwriad y ceisydd
- Pwrpas neu werth y cais, yn arbennig pan gyflwynir y cais yn rhan o gyfres o geisiadau.
- P’un a ellir nodweddu’r cais fel obsesiynol neu'n amlwg o afresymol.

3.23 Hyd yn oed os nad yw cais yn flinderus, nid oes unrhyw orfodaeth ar yr Awdurdod i gydymffurfio â chais sydd yr union yr un peth neu’n debyg iawn i gais blaenorol oni bai ei fod wedi cyfnod rhesymol o amser.

3.24 Wrth ystyried p’un a yw cais yn flinderus, fe allwn ofyn am gyngor cyfreithiol.

Eithriadau

3.25 Mae nifer o eithriadau i’r hawl i fynediad. Mae eithriadau naill ai wedi eu cymhwyso neu’n absoliwt.

3.26 Lle bo eithriad amodol yn berthnasol, rhaid i'r Awdurdod gymhwyso prawf dau gam. Yn gyntaf, rhaid penderfynu p’un a yw’r eithriad yn berthnasol i’r wybodaeth a geisiwyd ac os yw, yna byddwn yn cyflawni’r prawf lles y cyhoedd.

3.27 Mae nifer o eithriadau absoliwt hefyd. Os bydd eithriad absoliwt yn weithredol, nid oes angen ystyried lles y cyhoedd.

Y ddyletswydd i gadarnhau neu wadu

3.28 Ym mhob achos ble fo eithriad cymwys yn berthnasol, ac mewn nifer o achosion ble fo’r eithriad yn absoliwt, rhaid i ni hefyd ystyried p’un a allwn gadarnhau neu wadu p’un a oes gennym yr wybodaeth.

3.29 Mae hyn yn elfen gymhleth o’r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth ac mae’n bosibl y byddwn yn gofyn am gyngor cyfreithiol cyn ymateb i gais.

Ein goblygiadau ar wrthod cais

3.30 Pan fyddwn yn gwrthod darparu gwybodaeth yn dilyn cais neu na allwn gadarnhau neu wadu a yw’r Awdurdod yn cadw’r wybodaeth, byddwn yn cyhoeddi hysbysiad gwrthod yn nodi’r rhesymau dros wrthod.

3.31 Os byddwn yn dibynnu ar eithriad wrth beidio â darparu'r wybodaeth y gofynnir amdani, byddwn yn esbonio pam rydym yn ystyried bod yr eithriad yn berthnasol. Os byddwn yn dibynnu ar fudd y cyhoedd o beidio â datgelu gwybodaeth y gofynnwyd amdani, byddwn yn esbonio hyn yn ein hysbysiad gwrthod.

3.32 Pa un bynnag, os ydym yn dal gwybodaeth yn ôl byddwn yn darparu manylion ein gweithdrefn cwynion a byddwn yn eich hysbysu o'ch hawl i gwyno i'r Comisiynydd Gwybodaeth. Mae ein gweithdrefn gwyno a manylion y Comisiynydd Gwybodaeth i'w gweld isod.

3.33 Os nad ydych yn fodlon â'r modd y deliom â'ch cais, gallwch gwyno amdanom. Ceir rhagor o wybodaeth ar ein gwefan neu trwy ffonio 0207 389 8030.

3.34 Os ydych yn dal yn anfodlon, gallwch gysylltu â'r Comisiynydd Gwybodaeth yn:

Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth
Wycliffe House
Water Lane
Wilmslow
Cheshire
SK9 5AF
Ffôn: 01625 545 745
Ffacs: 01625 524 510
E-bost: enquiries @ico.gsi.gov.uk

4. Rheolaeth Dogfen

Rheolaeth Fersiwn

4.1 Nid yw dogfennau a argraffwyd wedi eu rheoli. Mae'r ddogfen hon yn ddilys ar y diwrnod y'i hargraffwyd yn unig.

Fersiwn	Statws	Disgrifiad o'r Fersiwn	Dyddiad Cwblhau
1.0	cytunwyd	Polisi Rhyddid Gwybodaeth	14/11/2008
2.0	cytunwyd	I ddileu hen ddolenni i wefan yr ICO	08/05/2009
2.1		Newid Cyswllt	14/02/2012
2.2		Diweddarwyd ar gyfer Newidiadau o'r CHRE i'r Awdurdod Safonau Proffesiynol	
2.3	cytunwyd	Adolygiad cyfreithiol	10/02/2017
2.4	Cytunwyd	Adolygiad IAO Blynyddol	Ionawr 2019
2.4	Cytunwyd	Arolwg Blynyddol	Ionawr 2022
2.5	Cytunwyd	Diweddarwyd i newid Awdurdod i PSA	Tachwedd 2023

Dogfennaeth Gysylltiedig

Fersiwn	Disgrifiad o Ddogfennaeth